Nro 65

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego Imperatora Całey Rossyi.

z Wilna V. S. 15 Sierpnia 1800 we Srzodę

Z Petersburga VS. 31 Lipca.

IEGO JMPERATORSKA MOSC po zmarley Wielkiey Xiężniczce MARYI ALEXANDROWNIE naznaczył czterotygodniową żałobę, zaczynaiąc od 27 Lipca.

Otrzymali rangę *Pułkownikow* Podpółkownicy: garnizonowego regimentu Xiążęcia Gorczakowa Trusow; półku huzarow Bobyra, Baron von Iſkul 1; półku dragonii Obreſkowa 1, von Stal 1; Maiorowie zostaią Podpółkownikami: regimentu garnizonowego Bolotnikowa, Patton 1; półku huzarow Witgensteina Gallo; półku kiraſſyerow Xiążęcia Galicina 5, von Raden. Półku kiraſſyerow Corna Pułkownik Łabanow uwalnia ſię od służby z pozwoleniem noszenia munduru. Podpółkownik Niekludow uwalnia ſię od służby; regimentu garnizonowego Markłowſkiego 2 Maior Wysokińſki dla choroby umieszczony w inwalidach. Uwolniony dawniey od służby General Adiutant Xiążę Gagarin znowu do niey przyięty.

Akademik Alekſieiew posyłaiący ſię z dwóma uczniami z Imperatorſkiey kunsztow Akademii wziętemi dla zdięcia rozmaitych prospektow w Moſkwie i innych mieyscach Państwa Roſſyiſkiego, otrzymał dostoyność Kolleſkiego Aſſeſſora. Kupiec Kolomeńſki Łoiecznikow za szczegulną ochotę w pełnieniu włożonych obowiązkow na dobro służby został Konsyliarzem handlowym. Akademii kunsztow Akademik Woronieżyn otrzymał stopień Kolleſkiego Aſſessora. Prezydent Collegium Manufaktur Aktualny stanu Konsyliarz Arszeniewſki został Taynym Konsyliarzem, i zaſiadać będzie w czwartym Departamencie Senatu. Główny Dyrektor szkoły praktyczney rolniczey Aktualny stanu Konsyliarz Bakunin został także Taynym Konsyliarzem. Rządca Kancellaryi Departamentu udzielnego Emin został stanu Konsyliarzem.

Za Naywyższym roſkazem General Prokuror oznaymuie Sieńnieńſkiego Powiatu Szlachcicowi Cybulſkiemu proszącemu o nakaz do Sieńnieńſkiey opieki Szlacheckiey, ażeby wydała iemu z ſiostrami, przyięte w czaſie ich małoletności na depozyt 530 rubli z procentami; ażeby, ieśli pomieniony Cybulſki ma prawo upominać ſię u Szlacheckiey opieki o tę summę, szukał dla ſiebie satysfakcyi w Białoruſkim generalnym sądzie drugiego Departamentu, w którym przez apellacyą znayduie ſię sprawa iego.

z Czernihowa V. S. 7 Lipca

D. 3 odprawił ſię publiczny popis szkoły Główney tuteyszey w przytomności Aktualnego stanu Konsyliarza, Małoroſſyiſkiego Gubernatora Cywilnego i Kawalera Barona Frendorfa; Arcy Biſkupa Małoroſſyiſkiego i Czernihowſkiego Wiktora; Rektora Seminarium, Archimandryty Atanazego; dwóch Marszałkow Szlacheckich, i wielu innych Urzędnikow i znacznieyszych obywatelow płci oboiey rozmaitego stanu. Młodź ucząca ſię prędkim, iasnym, i dokładnym odpowiadaniem na rozmaite pytania, zasłużyła dla ſiebie na pochwałę; Gubernator Cywilny oświadczywszy wdzięczność Dyrektorowi Szkół Nadwornemu Konsyliarzowi Markowi, i wszystkim nauczycielom przystąpił do rozdawania nadgrody; 24 dystyngwuiących ſię pilnością uczniow odebrało z rąk iego kſięgi do nauk swoich stosowne; innym 26 rozdano liſty pochwalne. Słuchali przytomni z naywiększym ukontentowaniem mow kilku w Roſſyiſkim i Niemieckim ięzyku pisanych o pożytku nauk z oświadczeniem naygłębszey wdzięczności Mądremu Monarsze za onych roſkrzewienie w kraiu całym, dla powszechnego dobra i oświecenia poddanych.

z Janowa dnia 8 Sierpnia

W Kościele tuteyszym odprawiło ſię Solenne pogrzebowe nabożeństwo za duszę ś. p. JWgo Jozefa Korwina Kossakowſkiego Biſkupa Inflantſkiego Kawalera Orderow *Polſkich* w przytomności zgromadzoney Familii godnych obywatelow i licznego Duchowieństwa Swieckiego i zakonnego. Mszą żałobną Biſkupim Obrzędem śpiewał JW. Pasterz Diecezyi tuteyszey, po którey oddaiąc hołd szczerey wdzięczności poprzednikowi niegdyś swoiemu, pamiątkę iego uczcił wyborną Mową z textu *W pamięci wieczney zostanie sprawiedliwy, posłuchow złych obawiać ſię niebędzie*; w którey szczegulnieysze czyny życia i cnoty tak moralne iak i obywatelſkie zmarłego, z zbudowaniem i rozrzewnieniem przytomnych wyłożył; obchod cały zakończył ſię zwykłym konduktem większym.

Nazaiutrz podobne Nabożeństwo żałobne przy tymże zgromadzeniu w Kościele Parafialnym Zeymeńſkim odprawiło ſię za duszę ś. p. Antoniego i Eleonory z Straszewiczow Koſſakowſkich Kasztelaństwa Inflantſkich; JW. Biſkup Wileńſki śpiewał mszą S. Biſkupim obrządkiem; Kazanie pogrzebowe miał JX *Dłuſki* kanonik Wileńſki; pełne zbudowania i nauki.

z Wiednia 13 Sierpnia z Gazety Wiedeńſkiey

D. 1 Królowa Jmść Dwóch Sycylii szczęśliwie do portu Trieste zawinęła, maiąc z sobą trzech Synow Leopolda, Jana, Józefa i trzy córki swoie Krystynę, Amalią, Antoninę. Przybyli razem z Monarchinią do pomienionego miasta: Admirał Lord Nelson, Lord Hamilton z małżonką, Xiążę de Luzzi Marszałek Dworu Królowey, Xiążę Belmonte Pignatelli, Kardynał Ruffo, Hrabia Jsnello, i wiele innych osob dystyngwowanych. Flottylla składała ſię z 4 fregat Roſſyiſkich, iedney korwety, i fregaty Cesarſkiey. D. 2 Królowa Jmść przy paradzie całego garnizonu, i nieustannym strzelaniu z armat wałowych, lazaretowych, i flotnych, wiazd swóy odprawiła do Triestu. Z główney kwatery Barona Melas odbieramy smutną wiadomość, że General Graf Haddick w bitwie pod Marengo raniony, d. 24 lipca umarł w Alexandryi. Stratę iego armii Austryackiey nienadgrodzoną sam nieprzyiaciel opłakiwał. Ciało w Kościele Katedralnym złożone przy naywiększey okazałości, paradę czynił cały garnizon Francuzki i wszyscy Generałowie pośrzod strzelania z armat i ręczney

broni. Jmie zmarłego Rycerza wsławione ieſt w dzie iach Węgierſkich pod panowaniem Maryi Tereſſy.

Baron Kray donoſi, że po długich rozmowach między Generałami Francuzkiemi i Moguncklemi, linia neutralna wytkniętą zoſtała w okolicach Frank fortu; Nieprzyiacielſkie woyſka zaiely zupełnie brzeg lewy Menu, prawy zaś rzeki Nidda; dane Moguntczykom na pomoc regimenta Auſtryackie, Beaulieu, Szekler do Ysenburgſkiego kraiu odeszły. W Wurtsburgu przed d. 27, w Bamberdze przed d. 31 lipca żadnego ieszcze nie widziano Francuza; lecz do oſtatniego z miaſt pomienionych przyszedł iuż rofkaz od Generała en chef Moreau względem wypłacenia kontrybucyi 100 tyſięcy talarow. Na rzece Rednitz, ktora w cyrkule Frankońſkim linią neutralną ſtanowi, moſty wszyſtkie osadzone są huzarami Blanken ſteyna. Nie bez przyczyny rozumiemy, że wytknięta we Włoszech linia między armiami przez ugodę Alexandryiſką ſtanowić będzie na czas przyſzły granicę między RPtą Cisalpińſką i kraiami Auſtryackiemi.

Jeżeli iak ſłychać, podobna linia w Niemczech między Baronem Kray i Generałem Moreau umowiona, ſtanie ſię zasadą przyszłych traktatow; rzecz widoczna iaką Cesarz Jmć nadgrodę otrzyma za woienne nakłady. Dolina Engadoin Tirol od Grisonow zaſłaniać będzie; część Bawaryi między Inn i Wils rzekami, Saltzburg i Paſſau Prowincyom naszym przyległe; lecz w takim razie nie obeszłoby ſię bez ſekularyzacyi od Francuzow proponowanych w Raſtadzie, ktorych uſkutecznienie podpada wielkim trudnościom. Pokoiu ſpodziewamy ſię wszyscy, chociaż nie wiadomo iak rychło przyidzie odpowiedź z Londynu i Paryża. Przygotowania do woyny takie czyniemy tylko iakich potrzeba na pokazanie nieprzyiacielowi, że do obrony ieſteśmy gotowi. Biega pogłoſka iż Anglicy nie pozwalaią na wcielenie Niderlandu do RPtey Francuzkiey, odnowiono dawny proiekt oddania przez zamianę tego kraiu Elektorowi Jmci Bawarſkiemu.

Zdaie ſię rzecz nie wątpliwa że Buonaparte po batalii wygraney pod Marengo gdy z Mediolanu iechał do Turinu, poſtanowił z Oycem S. rozpocząć negocyacyą, względem przywrocenia narodowi Francuzkiemu potrzebney ſpokoyności i porządku w materyach religii. Jakoż znayduiąc ſię w mieście Vercelli proſił Kardynała Biſkupa mieyscowego, ktory na powszechny ſzacunek cnotami zaſłużył, ażeby iechał do Piusa 7. i ułożył czego potrzeba na znieſienie odszczepieńſtwa. Wymowił ſię Prałat od podroży ſłabością zdrowia, zatym pierwszy Konsul sam własną ręką liſt napisał do Oyca S. winszuiąc wſtąpienia na Apoſtolſką ſtolicę, i przekładaiąc konieczną potrzebę poiednania narodu ſwoiego z głową Kościoła; uprasza naoſtatek ażeby Pius 7 do tak zbawiennego dzieła wyznaczyć raczył dwoch Prałatow, ktorzyby ſię zatrudnili iak nayprędszym przywroceniem pokoiu żądanego powszechnie. Ten liſt przez Kardynała Vercelleńſkiego doszedł rąk Oyca S. odpowiedź nie wiadoma.

z Londynu 5 Sierpnia z Gazety Hamburgſkiey.

Na morzu śrzodziemnym iak liſty Lisbońſkie donoszą, ſtał ſię przypadek podobny zdarzonemu nieda wno pod Oſtendą. Duńſka od 44 armat fregata prowadziła kilka ſtatkow kupieckich narodu swoiego. Admirał Duckworth chciał onę przeyrzeć dawnym zwyczaiem; kommendant fregaty Duńſkiey nie pozwolił na to, dał ognia do Batow naszych i zabił maytka iednego. Duckworth zabraną fregatę zaprowadził do Gibraltaru. Pieniądze przeznaczone na subſidia dla Cesarza Jmci i niektorych Xiążąt Rzeſkich iużeśmy wysłali po części do Hamburga; przed kilko dniami fregata Jris powiozła 320 tyſięcy, Ariadna 150 tyſięcy gineow w złocie; resztę o biecaney ſummy wkrotce wypłacić nie omieszkamy; nikt teraz w kraiu całym nie uſkarża ſię na niedoſtatek cyrkuluiącey gotowizny; ſkarby Hiszpanom na morzu i Tippo Saibowi zabrane powiększyły bardzo znacznie wnętrzne doſtatki narodu naszego.

Admirał Gardner z częścią flotty Lorda S. Vincent powrocił do Portsmouth; pokazuie ſię teraz żeśmy o napadnieniu Belleisle naywięcey myślili; proiekt nie przyszedł do ſkutku; nieprzyiaciel na wszyſtko był przygotowany; woyſka nasze po części do kraiu powracaią. Konsul Amerykańſki w Dover z Calais wiadomość odebrał niespodzianą, że przedugodne warunki pokoiu między Cesarzem Jmcią i RPtą Francuzką podpisane zoſtały w Paryżu d. 29 Lipca. Ta okoliczność zdaie ſię Anglikow zapalać do prowadzenia woyny. Jeszcze 4 tyſiące żołnierza mamy na wyspie Houat niedaleko brzegow nieprzyiacielſkich; temi dniami w Southampton wsadzono na okręta 8 batalionow, i dywizyą artylleryi; regiment 13 wysyłamy do Indyi zachodniey; podobno też o nowey wyprawie do Batawow i Belgow myślić nie przeſtano. W Scherness wiele ſtatkow uzbroić i do Yarmouth odesłać Admiralicya kazała; tamże zprowadzono kilka woiennych okrętow. W Portsmuth ieszcze dwa regimenta piesze wzięto na ſtatki; w Yarmouth wiele koni pod artylleryą.

Generałowie Coote i Manners maią kommenderować na taiemney wyprawie; rząd albowiem chce korzyſtać z oddalenia ſię armii Batawſkiey i Francuzkiey ku Renowi. Przewozowe ſtatki nasze cztery ma dywizyami wychodzić będą z Cowes, Stockes, Spithead, i S. Helene. Kobiet więcey nad 3 na każdą kompanią brać zabroniono. Przybyły niedawno od brzegow Francuzkich Generał Maitland naywyższą kommendę otrzymał nad całym woyſkiem; ktory z Admiralow poprowadzi flottę, nie wiadomo. Krol Jmć 200 tyſięcy FS. kazał wyliczyć Officyerom i maytkom eſkadry Admirała Mitchell w nadgrodę zabraney roku przeszłego w Helder i Texel flotty Hollenderſkiey, ktorą według umowy podpisaney z Xiążęciem d' Orange Stadhuderem Admiralicya na żołd Angielſki przyiela. Okręt Brunswick od 74 armat z wyspy Jamaiki przywiozł dla kupcow naszych gotowizną million FS. ktore na banku złożono.

Osada Botanybay w nowey Hollandyi założona, po większey części zaludniona złoczyńcami na śmierć ſkazanemi, ktorzy żyć na wygnaniu dalekim, niż umierać w Oyczyznie woleli, w krotkim bardzo czasie, iak donoszą, do tego ſtanu przyidzie, że pomocy żadney od nas potrzebować nie będzie. Poseł Ottomańſkiey porty rofkaz odebrał powracać do Conſtantynopola, gdzie ieſt wyznaczony Reis Effendim. Przykładem podobno w dzieiach Tureckich iedynym, zaſtępować mieysce odieżdżaiącego będzie nas Arginopel, 22 letni młodzieniec, Greczyn Chrześcianin, ktory był tłumaczem Poselſtwa. W Jrlandyi Krol Jmć ma liczbę Parow pomnożyć 16 osobami. Generał Stuart z Jndyi wschodniey powrocił. Krolowa Jmść Portugalſka, naywyższym kommendantem, Generaliſſimus, woyſk lądowych dawniey wyznaczyła Xiążęcia de la Foens; ten iuż liczy lat 80; na podagrę choruie; rządzący dziś Kroleſtwem Xiążę Brezylii wezwał do ſłużby na mieysce iego Generała Goltza, ktory w Pruſkim i Duńſkim woyſku zoſtawał.

z Paryża 5 Sierpnia z Gazety Frankfortſkiey

Adiutant pierwszy Konsula Buonaparte Duroc powiozł do Wiednia ultimatum rządu naszego. Tym czasem nie uſtaiemy czynić woienne przygotowania, ieśliby wkrotce pokoy nie był podpisany. Wybrani Generałowie zgromadzaią, formuią w kompanie ćwiczą pilnie grenadyerow, ſtrzelcow, i letką piechotę; wkrotce między Amiens i Beauvais oboz ma bydź wytknięty, do ktorego wszyſtkie woyſka pomienione zgromadzi. i naywyższą kommendę obeymie Generał Murat; ztąd według potrzeby do lądowey lub woyny morſkiey użyte będą. Sam Buonaparte często przegląda i ćwiczy nasz garnizon. Miniſter woienny doniosł, że koni rekwizycyą ziętych zebrało ſię [illegible] tyſięcy 500 na potrzeby armii;

Departamenta: *Pas de Calais*, Lozere, Herault dały więcey niż kazano; Oise, Sambre, Meuse, Var, Gars, i niższych Pireneow dały liczbę przepisaną, inne Departamenta ieszcze liczby nakazaney nie zebrały; takowe ofiar obywatelskich ogłaszanie, i pochwała za ochocze pełnienie roskazow rządowych dana iednym, drugich do naśladowania zachęcić może.

Biskupi miast: Langres, Troyes, Luçon, Arcy Biskup Auch i Paryski nie tylko pochwalili obietnicę od teraznieyszego rządu po Duchownych żądaną na wierność RPtey, ale też oświadczyli, że każdy to czynić według sumnienia powinien. Pokazało się, że pożar ktorym dwa znaczne magazyny w Nantes spłonęły, złośliwie został wzniecony; sprawcow ktęski nie znaleziono. Pierwszy Konsul po długim oczekiwaniu wypuścić na wolność i do Oyczyzny odesłać z uczciwością roskazał zakładnikow roku przeszłego wybranych przez Dyrektoryat w *Piemoncie*, kraiu Cisalpińskim, i Toskanii. Generał Jourdan chętnie przyiął ofiarowany urząd Ministra RPtey Pełnomocnego w Turinie; podobały mu się niekończe nie te słowa listu Konsula pierwszego, w ktorych wyrzekł że zwycięzca pod Fleurus, gdyby to w iego mocy było, zapewne z ochotą stanołby na czele woysk naszych pod Marengo.

Niedawno przybył do naszey stolicy Woodwille lekarz wsławiony wynalezieniem szczepienia ludziom ospy bydlęcey w Londynie, i założeniem na to szpitalu; iuż mu poszły szczęśliwie doświadczenia na 6 tysiącach dzieci czynione; u nas chce powtorzyć. Osoby ktore bliższy przystęp maią do Konsulow i Ministrow, rozumieią powszechnie, iż pokoy nie tylko z Austryą ale nawet i Anglikami wkrotce nastąpi. Z Cadix wiadomość odbieramy, że Hiszpanom powiodło się zabrać 20 statkow Angielskich z Gibraltaru wysłanych; rzecz zrobiły okręta w Barcellonie uzbroione. Druga armia rezerwowa ieszcze nie wykroczyła za granice Francuzkie; stoi obozem w lasach między Auxonne i Dijon; Generał en chef Brune dla przykładu i bliższego dopatrzenia budę dla siebie pośrzod żołnierskich wystawić roskazał; straż iednak przednia iuż wkroczyła do kraiu *Szwaycarskiego*.

W pismach naszych znayduiemy wyszczegulnienie woyska iakie od narodow zprzymierzonych z RPtą, lub zawoiowanych mieć w potrzebie możemy; osądzi czytelnik ieśli ta nie iest przesadzoną.

Belgium daie żołd na 32 tysiące ludu.
Batawowie opłacaią 25 t. Francuzow.
Ciż sami dać mogą 25 t. posiłkowych.
Szwaycary dać mogą 18 t. posiłkowych.
Piemont dać może 20 t. posiłkowych.
Cisalpini daią żołd na 20 t. Francuzow.
Cisalpini dać mogą 20 t. posiłkowych.
Genua, Luka, Nice, i *Sabaudya* częścią w ludziach, częścią w gotowym groszu pomnożyć mogą woysko 20 tysiącami.
Kraie Niemieckie na lewym brzegu Renu daią żołd na 38 t. żołnierza.
Kraie Niemieckie, Szwabia, Bawarya, Frankonia, część cyrkułow nad Reńskich, i Voralberg mogą odziać, wyżywić, i żołdem opatrzyć 50 tysięcy zbroynego ludu; przydawszy do tego woyska i flotty Hiszpańskie, wyrachowano że potęga i dochody zprzymierzonych lub podbitych kraiow rownaią się potędze i dochodom całey Francyi.

Adjutant pierwszego Konsula Lauriston niedawno z Belleisle powrocił; wyspa na rok cały iest opatrzona we wszystko, żołnierz i mieszkańcy gotują się do mężney obrony. Generał Guillot, ktory przyczynił się naywięcey do odzyskania Toulonu, czeka spokoynie attaku; lecz Anglicy iuż 4 tygodnie krążąc niedaleko brzegow; o wylądowaniu zdaią się nie myślić. Biega pogłoska że na ich flotcie powstały zaraźliwe choroby tym podobne, ktore w roku 1779 na flotcie Francuzko Hiszpańskiey pod kommendą Hrabiego d' Orvilliers 12 tysięcy maytkow zabrały. Generał en chef Bernadotte nie tylko nadbrzeża opatrzył armatami i żołnierzem, ale też ducha nie spokoyności między współziomkami wytępiaiąc, zaszczepia zgodę i iedność, ażeby obywatele ochotę ktorą dawniey okazywali do woien i rozruchow domowych, obrocili przeciw nieprzyiacielowi.

Buonaparte dziś 40 osob, naywięcey Szuanow, z regestru Emigrantow wymazał. W porcie Brestenskim do taiemney wyprawy przygotowanie czynimy. Fizyk Gernerin z Tivoli wyleciał na powietrze, i na ulicy Tournon spuścił się bez przypadku. Dnia wczoraysze go w Trybunacie Reprezentant *Sedilles* podał propozycyą, ażeby odtąd kara śmierci ustawa; rzecz na uwagę wzięto; dawnieysze zgromadzenia prawodawcze obiecywały Francuzom zniesienie kary pomienioney przy podpisaniu powszechnego pokoiu. W Departamencie Var, gora z Alpeyskich iedna, Fondudes imieniem zapadłszy, przyległą dolinę i wiele domow zniszczyła. *Papiery* nasze od kilku dni utrzymuią się na iednym stopniu; nie zprawdziła się pogłoska o przybyciu Generała Kleber do Toulonu. Dawną Akademią w Lyonie przywrocono pod imieniem: Atheneum. Zaraza morowa w Tanger nie ustała wprawdzie; lecz nie iest iak przedtym szkodliwą; sami tylko umieraią młodzieńcy; żadnemu prawie z Europeyczykow nie szkodziła.

O stanie dzisieyszym armii Francuzkiey w Egipcie rząd podał do wiadomości powszechney, że Generał Kleber ieszcze liczy 20 tysięcy zbroynego ludu; w Alexandryi znayduie się 300 armat od 6 do 36 funtow kalibru; oprocz artyllery i w Cairze i dwoch innych twierdzach. Mażołnierz w obfitości zboże, mięso, ryż, cukier, kawę, ktorych cena dziesięćkroć mnieysza od Europeyskiey; powietrze Egipskie bardzo iest zdrowe; mianowicie rany goią się bardzo prędko; w arsenałach iest 3 milliony karabinowych ładunkow i 50 armat polowych, do każdey 2 tysiące naboiow. Arabowie i Egipcyanie nam sprzyiaią, do czego naywięcey dopomogł rząd municypalny przez Konsula Buonaparte w r. 1798 ustanowiony, ktory się składa z obywatelow kraiowych. Do tych wiadomości przyłączone są listy dawniey pisane przez Generała Kleber, Desaix, Lorda Keith, Kapitana *Sidney Smith*, Kommissarza *Poussielgue*; co się w nich znaydzie uwagi godnego poźniey wypiszemy.

z Rzymu 12 Lipca z Gazety Frankfortskiey.

W ostatnią niedzielę Ociec S. pierwszy raz udał się do Kościoła S. Piotra; iazda Neapolitańska paradowała; na mszy ktorą odprawił w kaplicy *Papiezkiey* znaydowali się Krol i Krolowa Jmść Sardyńska. Wieczorem nastąpiła illuminacya wspaniała kopuły pomienioney świątyni. Xiąże de Chablais stryi Krolewski, przybył tu d. 8 z Kardynałem Gerdil Arcy Biskupem Turińskim. Arcy Xiężniczka Maryanna przeprowadziwszy Piusa 7 z Loretu do Recanati, powrociła do Loretu, i w bliskości miasta obrała mieszkanie, w ktorym długo ma zabawić. Ociec *S.* postanowił 4 kongregacye. *Pierwsza* zatrudniać się ma interessami rządowemi; druga cywilnemi i opatrzeniem żywności; trzecia Interessami duchownemi; czwarta nakoniec roztrząsać będzie iakim sposobem kto nabył podczas rewolucyi dobra zwane narodowemi. Naywyższą we wszystkich okolicznościach decyzyą sobie zachował Ociec *S.*

z Mediolanu 26 Lipca z Gazety Frankfortskiey

Krolowa Jmść Dwoch Sycylii d. 11 w nocy przybyła z Liworny do Florencyi, z Krolewicem i trzema corkami; mieszkanie dla niey przygotowane było w pałacu *Pitti*; uprzedzili Monarchinią do Toskańskiey stolicy Kardynał Ruffo, Xiąże Belmonte, Margrabia Silva; wkrotce potym przyiechał Lord Nelson i wiele dystyngwowanych osob. Nazaiutrz Krolowa Jmć znacznieyszych obywatelow do stołu swoiego zaprosić kazała. D. 14 wyiechała do Ankony. Do Turinu d. 16 przyszło zalecenie od Konsula Buonarte, ażeby nie mieszkaiąc zaciągniono ieszcze 4

bataliony Piemontſkie; gwardya narodowa iuż ſpisana po wszyſtkich miaſtach. Nasza Consulta wzgląd maiąc na publiczną potrzebę zaleciła kupcom, ſzlachcie, ażeby przymuszoną pożyczkę przyśpieszyli. Gdy iuż woyſka Francuzkie ku granicom ruszyć miały, odebrał Maſſena wiadomość o podpisanym w Niemczech broni zawieszeniu; nie mieszkaiąc wyſłał dywizyą, która ztąd rozciągać ſię będzie przez Como do Valteliny i Grisonow; to zrobiwszy wyiechał do Piemontu dla przeyrzenia armii i przywrócenia ſpokoyności wewnętrzney; kommunikacya i handel między Lombardyą a Piemontem ieſt wolny. Uſtanowiona kommiſſya ſądzić zaczeła poſtępki Officyerow i urzędnikow Cisalpińſkich przy wkroczeniu Auſtryakow do kraiu r. 1799.

Od brzegow rzeki Necker 30 Lipca z Gazety Courier du Bas-Rhin.

Nigdy przedtym Rzesza Niemiecka w krytyczníeyszym nad dziſieyszy ſtanie nie była. Przez podpisane broni zawieszenie Baron Kray wydał dobrowolnie Francuzom kraie których ieszcze nie podbił mocą oręża Generał Moreau; Ratisbona, część Bawaryi temu miaſtu przyległa na wschod, Frankonia, reszta Szwabii, Xięſtwo Wurtembergſkie, część cyrkułu wyższego Renu w okolicach Frankfortu, poſiadł wszyſtko nieprzyiaciel. Jak dziś ſtan Auſtryi i Rzeszy Niemieckiey od przeszłorocznego ſię różni nieſkończenie! Liczne woyſko Francuzkie opasuie od południa i zachodu kraie dziedziczne Cesarza Jmci, utrzymywanie i żołd żołnierza nic nie kosztuie. Kontrybucye i rekwizycye Moreau wybiera z większą niż przedtym surowością; czego Niemcy nie wypłacili iemu i Generało: Jourdan w r. 1796, dziś w sowit oddawać muszą; gotowiznę do Francyi przewozić kazano; ſłowem spuſtoszenia, łez i nędzy kray pełen; iedyna w bliſkim pokoiu nadzieia.

Lecz ieszcze nie dość natym cośmy cierpieli. Nową rezerwę Brune do Włoch prowadzi; Moreau codzienne z Alsacyi i Szwaycarow odbiera poſiłki; Augereau przez Moguncyą i Frankfort zmierza do Frankonii; ſtraż przednia armii iego ſtoi nad Niddą; Carnot gotuie proiekta i plany nowe.

Frankfortu 30 lipca z Gazety Courier du Bas R.

Stan miaſta naszego ieſt zawsze ieden; utrzymuiemy garnizon Francuzki, nie zapłaciliśmy kontrybucyi czekaiąc odpowiedzi z Paryża i z obozu Generała Moreau, która iednak nie przychodzi. Już podobno w tym roku iarmark minie, ponieważ wyprowadzać towarow ſię nie godzi za bramę. Dnia wczorayszego ſtraż przednia armii Generała Augereau z 3 tyſięcy Francuzow i Batawow złożona do Wurges przyszła; główna kwatera w Friedbergu: iazdę w Weterawii, piechotę w naszych okolicach rozłożono. Oprócz pawno zaległey kontrybucyi Moreau cyrkułowi Frankońzkiemu narzucił nową od 6 millionow.

Od brzegow Menu 1 Sierpnia z Gazety Hamburgſkiey

Generał Moreau nakazał Bawarczykom, ażeby w kilko tygodniowym przeciągu złożyli 8 millionow liwrow na utrzymanie armii Francuzkiey; Elektorſki Konsyliarz Cetto za pośrzednictwem Agenta Pruſkiego w Auszpurgu tyle sprawił, że summę do 6 millionow zmnieyszono. Generał Lecourbe od granicy Tirolſkiey powróciwszy mieſzka w Kempten. Gdy niedawno w Auszpurgu doświadczono armat z arsenału w Munich zabranych, iedna przypadkiem pękła; przechadzaiący ſię bliſko Officer Pruſki Frankenberg zoſtał ubity. Ratisbońscy obywatele nie wyiednali zmnieyszenia kontrybucyi 400 tyſięcy liwrow wynoszącey; podobną summę miaſto Heilbronn zapłacić muſiało.

z Hanau 2 Sierpnia z Gazety Hamburgſkiey

Po zawartym broni zawieszeniu w Bawaryi mieliśmy nadzieię, że część woyſk Francuzkich powróci do kraiu własnego, lecz przeciwnie liczba nieprzyiacioł pomnaża ſię w Niemczech; przez Bazileię, Zurich, Strasburg, Dusseldorf, Manheim i Moguncyą przychodzi młodź nowozaciężna i wiele ſtarych połkow, któremi iuż są napełnione Szwabia, Frankonia, i inne Prowincye. Do Odenwald Laborde wkroczył: 12 tyſięcy należących do armii Generała Augereau przeszło przez Moguncyą. Dwa bataliony Batawſkie do Wetzlaru wkroczyły.

z Werony 20 Lipca z Gazety Frankfortſkiey.

Generał Baron Melas od kilku dni znayduie ſię w mieście naszym z główną kwaterą; Generał Keim przybył do Chievo: Most na rzece Po pod Borgoforte poſtawiony, gdy woyſka Auſtryackie z Lombardyi powracały, dziś zdięto. Francuzi zaymuią część Mantuańſkiego kraiu na prawym brzegu pomienioney rzeki; lewe ich ſkrzydło rozłożone nad Oglio. Auſtryacy od Borgoforte Montanara, Roverbella zciągneli do naszych okolic.

z Berne 25 Lipca z Gazety Frankfortſkiey

Poseł Francuzki Reinhard oddał kommiſſyi wykonawczey notę, w którey ſię domaga o ſatysfakcyą z tych przykładną, którzy w liście pod imieniem Sekretarza Mouſſon pisanym obwinili Miniſtra Talleyrand Perigord o wzięcie u Szwaycarow 50 tyſięcy liwrow. Tym czasem wnętrzne zamieszanie i niezgody trwaią w kraiu całym. Guruiąca w zgromadzeniu prawodawczym ſtrona nie pozwala na przywrócenie dzieſięciny i podatku gruntowego, których znieſienie tyle złego sprawiło; taż ſtrona zarzuca nas codziennie prawami nowemi, których zachowywać nie chce; co wszędy bliſkim znakiem było rozwiązania i upadku.

Obywatel miaſta Rigi ſtarszy małey Gildy Szklarz, JP Gottlieb Torkler obwieszcza publiczność iż znayduie ſię u niego dobre bardzo, pół białe Szkło Ruskie ſkrzyniami, po 50 Tafel w ſkrzyni, Wysokość Tafli 29 calow, szerokość 25 i p, cala. cena 12 talarow Hollenderſkich za ſkrzynie, niemniey też wszyſtkie gatunki ſzkła czeſkiego Buntami, po Talarow 3 za bunt doſtać można.

Ponieważ umundurowanie według modelu Poſtylionow znayduiących ſię w Pocztowych mieyscach tak Litewſkiey iak Biało-Ruſkiey Gubernii naſtąpić ma. Pocztamt Litewſki obwieszczaiąc o tym przez Gazetę Kuryera Litewſkiego, żąda, iżby ci którzy zechcą podiąć ſię w zmienionego umundurowania ſtawili ſię w tym że Pocztamcie w przeciągu tygodnia; rachuiąc od datty dzisieyszey, z doſtatecznymi podług praw Swiadectwami i Kaucyami. Datt w Wilnie dnia 8- augusta 1800 Roku.

X. Alexander Łabowſki Kaznodzieia Ewangelicki Wileńſki otwieraiący Pensyą dla płci męſkiey, donasza ſzanowney Publiczności, iż powierzaiącą ſię ſobie młodź dla edukacyi, przyrzeka przez dobranych nauczycielow w naſtępuiących ćwiczyć naukach.

1. Oprócz Nauki moralney i obowiązkow religii, będzie młodź ſposobiona w pierwszym roku do ſzkoł publicznych przez lekcye języka łacińſkiego, Arytmetyki, pisania, Hiſtoryi, Geografii i inne zwyczayne poczynaiącym.

2. Będą także dawane lekcye grania na Fortepiano, tancowania, oraz języków Francuzkiego i Niemieckiego.

3. Dla uznania poſtępku rocznego w nauce wydawany będzie examen przed zwierzchnością.

4. Stancya będzie zdrowa, ſtół zaś przyzwoity wiekowi i zdrowiu.

Jakie ze ſtrony rodzicow na wzaiem wypadać będą obowiązki według ſzczególnych potrzeb każdego dziecięcia, zainformować ſię o tym można u wzwyż wzmienionego X. Łabowſkiego pod Nrem 1144 za Trocką Bramą. W Wilnie roku 1800 Mca Julii 28.